

Daňový a účetní bulletin 02/2014

Daňové změny v roce 2014

DPH

Elektronická podání povinně (§ 101a)

Daňové přiznání, souhrnné hlášení, Výpis z evidence pro daňové účely, registrace a její změny atd. – veškerá podání související s DPH, učiněná po 1. 1. 2014 (tedy již přiznání za prosinec / 4. čtvrtletí 2013) je nutno podávat elektronicky (EPO, datová zpráva xml).

Výjimka: fyzické osoby s obrátem do 6.000.000 Kč ročně (s výjimkou Souhrnného hlášení)

Ručení za DPH (§ 109/2/c)

Zmírnění. Nově ručí odběratel v případě úhrady na nezveřejněný účet dodavatele pouze za DPH z úplaty (tj. hodnoty celého zdanitelného plnění!) převyšující částku 700.000 Kč. Dále je dle [Informace GŘ](#) potvrzeno, že ani v případě faktoringu (za předpokladu řádného plnění smluvních podmínek) ručení nevzniká. V případě transakcí s nespolehlivým plátcem ručení za DPH trvá. Využijte [Seznam nespolehlivých plátců](#).

Pozemky (§ 56/2)

Zpřísnění. Nově jsou osvobozeny pouze stavební pozemky dosud nezastavěné a nemající stavební povolení. Ostatní pozemky podléhají časovému testu 5 let od první kolaudace stavby na nich stojící (dle NOZ je stavba součástí pozemku) a jejich prodej je osvobozen teprve po uplynutí této lhůty. Sazba DPH v případě, že pozemek bude zdaněn, se dle [Informace GŘ](#) řídí sazbou platnou pro nemovitost na něm stojící.

Daň z příjmu

Ocenění nepeněžních příjmů z dlouhodobých plnění (§ 3/3/b)

Doplnění. Plnění na dobu neurčitou / na doživotí nebo dobu delší, než 5 let se ocení jako pětinašobek hodnoty ročního plnění z tohoto jiného majetkového prospěchu.

Osvobození výher a cen (§ 4/1/f)

Zpřísnění. Limit pro osvobození cen z veřejné soutěže, z reklamní soutěže, reklamního slosování nebo sportovní soutěže je nově vázán na úhrnnou hodnotu cen 10.000 Kč. Nelze již tedy osvobodit několik cen jednotlivě do 10.000 Kč.

Osvobození cenných papírů (§ 4/1/w)

Zpřísnění. Limit pro osvobození příjmu z prodeje cenných papírů je nově 3 roky od pořízení cenného papíru. (Dosud: 6 měsíců) Nový časový test platí až na cenné papíry pořízené od 1.1.2014. Dle § 10/3/c je však u fyzické osoby osvobozen příjem z prodeje cenných papírů do úhrnné výše 100.000 Kč za zdaňovací období.

Osvobození při prodeji obchodního podílu (dopady NOZ)

Dle NOZ lze vlastnit podílů více, než jeden. Zároveň je možné podíl rozšiřovat (navyšovat např. příkoupěním). V takových případech bude časový test 5 let pro osvobození plynout pro každou část podílu samostatně od svého počátku. V případě prodeje podílu se tedy může stát, že určitá část bude již osvobozena a jiná ne.

Osvobození při prodeji pozemku se stavbou (dopady NOZ)

Dle NOZ je nově (pokud má stejného vlastníka) stavba součástí pozemku. Výkladově lze dospět k tomu, že pokud budete po 1.1.2014 prodávat pozemek, který vlastníte více, než 5 let se stavbou, kterou jste tam v roce 2014 postavili, bude celý tento prodej osvobozen.

Osvobození bezúplatných příjmů § 4a, § 10/3/d (daň dědická a darovací zrušena)

Veškeré příjmy z dědictví a darů nově podléhají pouze dani z příjmu. V rámci této daně mohou být některé z těchto příjmů osvobozeny. Ve skutečnosti se od původního konceptu příliš nezměnilo:

1. **Příjmy z dědictví:** osvobozeny vždy (§ 4a/a)
2. **Dary** bez ohledu na účel (již se nebudou rozlišovat dary podnikání a soukromé): osvobozeny zejména
 - a. na humanitární účely (§ 4a/k)
 - b. v rámci společné domácnosti (§ 4a/c/2)
 - c. od příbuzných (§ 10/3/d/1)
 - d. ostatní příležitostné dary do hodnoty 15.000 Kč (§ 10/3/d/4)

Dary, které nesplní podmínky pro osvobození od daně z příjmu, budou dle § 23/3/a/16 zvyšovat základ daně a touto daní budou zdaněny.

Dary, přijaté v souvislosti s podnikáním (§ 23/3/c/8)

Takové dary budou následně (pokud dojde primárně z titulu obdarování ke zvýšení základu daně dle § 23/3/a/16, nebude se tedy jednat o dar osvobozený od daně) základ daně opět snižovat. Výsledný daňový dopad takového daru bude tedy nulový (nebude zdaněn).

Dary fyzických osob – zvýšení limitu nezdanitelné částky na 15 % (§ 15/1)

Dary právnických osob – zvýšení limitu nezdanitelné částky na 10 % (§ 20/8)

Srážková daň z mezd – zvýšení limitu na 10.000 Kč (§ 6/4)

V případě, že zaměstnanec nepodepíše [Prohlášení k dani](#) a jeho příjem nepřesáhne 10.000 Kč je zaměstnavatel povinen místo zálohové daně srazit daň dle § 36/2/p (15 %). Dochází tak ke sjednocení limitu pro aplikaci srážkové daně, odvodu pojistného u dohod o provedení práce a srážkové daně z autorských příjmů-

Srážková daň z autorských příjmů – zvýšení limitu na 10.000 Kč (§ 7/6)

Zpřísnění. Dosud se zdanění srážkovou daní týkalo pouze autorských příjmů za příspěvky do novin a časopisů. Nově je okruh rozšířen na všechny autorské příjmy. Zároveň je zvýšen limit z původních 7.000 Kč měsíčně na 10.000 Kč u jednoho autora. Je tedy povinností každého poplatníka, pokud bude vyplácet honorář za autorské plnění (tj. podléhající autorskému zákonu) aby sám provedl sražení daně (15 %), tuto daň za autora odvedl na FU a autor inkasuje již čistou (zdaněnou) odměnu.

Srážková daň – možnost zohlednění v daňovém přiznání (§ 36/7)

Nově je umožněno zaměstnancům (§ 6/4) a autorům (§ 7/6), kterým byla sražena v průběhu roku srážková daň, tuto daň započítat na ostatní příjmy formou podání daňového přiznání. Dosud bylo toto zdanění konečné a nebylo možné daň zúčtovat. K autorským příjmům lze zároveň uplatnit výdaje.

Příležitostné příjmy – zvýšení limitu osvobození na 30.000 Kč (§ 10/3/a)

Uplatnění nezdanitelných částek rezidentů jiných zemí EU (§ 15/9)

Osoby z jiných států EU mohou uplatnit nezdanitelné částky z § 15 pouze, pokud jejich příjmy na území ČR činí alespoň 90% celosvětových příjmů. Nově musí tuto výši příjmů ze zdrojů v zahraničí poplatník prokázat potvrzením zahraničního správce daně na tiskopise vydaném Ministerstvem financí.

Bezúročné „půjčky“ nevedou k daňovému riziku u dlužníka (§ 18/2/f)

Potvrzující a zmírňující. Dosud bylo díky nejednotnému výkladu riziko dodanění nepeněžního příjmu z „odpuštěného“ úroku u půjčky např. společníkům, jednatelům či zaměstnancům společnosti touto společností ve výši obvyklého úroku. Obdobné riziko pak nastávalo u dlužníka v případě půjčky mezi sesterskými společnostmi (např. shodní společníci). Nyní se jednoznačně zákonem stvrzuje, že majetkový prospěch vydlužitele při bezúročném zápůjčce není předmětem daně z příjmu, stejně jako při výpůjčce a výprose, a to všeobecně. Pro zaměstnavatele lze tedy v tomto uvolnění spatřovat prostor pro tvorbu nového druhu zaměstnaneckého benefitu.

Finanční leasing (§ 21d)

Zpřísnění. Ujednání o převodu vlastnictví na nájemce po uplynutí doby leasingu musí být sjednána již při vzniku smlouvy.

Dodaňování při právním zániku / snížení dluhu (§ 23/3/a/17)

Zpřísnění. Při právním zániku (účetním odpisu) závazku bude výnos zvyšovat základ daně vždy, tj. i v případě, že původní závazek byl nedaňový. Pokud bude na základě dohody snížen původní dluh (zejména pro jeho nedobytnost), pak rozdíl (de facto prominutý dluh) bude rovněž podléhat zdanění.

Operace mezi spojenými osobami - cena obvyklá (§ 23/7)

Zpřísnění. Cenu obvyklou bude nyní povinen prokazovat daňový subjekt (dosud leželo důkazní břemeno na správci daně). Změna plyne ze změny textace „upraví správce daně“ na „se upraví“. Dále je výslovně uvedeno, že se posuzování ceny obvyklé týká i ocenění nulovou cenou, tedy např. bezúročných půjček mezi sesterskými společnostmi (nutno dodat u věřitele). Majetkový prospěch z „odpuštěného“ úroku u dlužníka není předmětem daně (§ 18/2/f). Výjimkou, kdy v případě nulového ocenění není nutné obvyklou cenu aplikovat, jsou pouze poskytnutí úvěrů a půjček od mateřské do dceřiné společnosti nebo v případě, kdy věřitelem je fyzická osoba.

Ztráta z prodeje pozemku u právnické osoby daňově uznatelná (§ 24/2/t/5)

Zmírnění pro právnické osoby. Pro fyzické osoby nadále platí, že taková ztráta je nedaňová.

Paušální výdaje na pohonné hmoty (§ 25/1/x)

Zpřísnění, které se málokoho týká. Pokud přestože uplatňujete náklady na PHM paušální částkou 5.000 Kč měsíčně budete vést knihu jízd, pak ani tehdy nelze do daňových nákladů uplatnit částku za amortizaci (3,60 Kč / km).

Odčitatelná položka na výzkum a vývoj (§ 34 a - e)

Zmírnění. Do kalkulace položky lze nyní zahrnout i služby a subdodávky pokud je poskytovatelem veřejná vysoká škola nebo výzkumná organizace. Nelze však uplatnit náklady na certifikace. V případě víceletého projektu lze zároveň v dalších letech uplatnit odčitatelnou položku ve výši 110% vynaložených nákladů z částky, která převyší loňské náklady na projekt.

Příklad: 1. rok projektu: náklady 100 Kč. Odčitatelná položka na VaV 100% = 100 Kč. 2. rok projektu: náklady 900.000 Kč. Odčitatelná položka na VaV: 100 % ze 100 Kč + 110 % z 899.900 Kč.

Zatřídění hmotného majetku dle CZ CPA (§ 30b/1)

Přechod z klasifikace SKP dosud používané by ale neměl přinést žádné změny v zatřídění do odpisových skupin.

Daňové opravné položky k nepromlčeným pohledávkám (§ 8a zákona 593/1992 Sb.)

Zmírnění. K nepromlčeným vlastním pohledávkám (zrušen limit 200.000 Kč) vzniklým po 1.1.2014 lze vytvářet daňové opravné položky bez ohledu na to, zda jsou soudně vymáhány, takto:

- a) více, než 18 měsíců po splatnosti do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
- b) více, než 36 měsíců po splatnosti do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky

V případě nakoupených pohledávek nad 200.000 Kč lze uvedený postup uplatnit pouze, pokud byly zažalovány. Nicméně definitivní odpis takových pohledávek (§ 24/2/y) může být daňový vždy.

Promlčecí lhůta dle NOZ (§ 629 – 630):

Lze ji sjednat v rozmezí 1 – 15 let. Pokud není sjednána je promlčecí lhůta 3 letá.

Slovníček pojmů

Díky přijetí NOZ došlo ke změně řady pojmů dosud zažitých na pojmy zcela nové, na první pohled mnohdy historické, které jsou snadno kritizovány. Věřím však, že se jedná pouze o šok z nového a časem bude jejich používání zcela samozřejmé. Výčet některých naleznete zde:

Nový pojem	Překlad (dosud používáno)
Pacht (podpacht)	Nájem (podnájem) – speciální forma
Nájem	Pronájem
Obchodní závod	Podnik
Spolek	Občanské sdružení
Společnost	Sdružení bez právní subjektivity
Společník společnosti	Účastník sdružení
Obchodní korporace	Obchodní společnost (s.r.o., a.s.), družstvo

Jednotka	Byt vč. společných nebytových prostor, nebytové prostory
Nemovitá věc	Nemovitost
Zápůjčka	Půjčka
Dluh	Závazek
Pozbytí nemotné	Převod práva
Přenechání k užití jinému	Poskytnutí práva k využití
Pozbytí obchodního závodu	Prodej nebo vklad podniku
Člen rodiny	Rodinný příslušník
Společně hospodařící	Žijící ve společné domácnosti
Společné jmění	Bezpodílové spoluvlastnictví
Bezúplatné plnění	Dědictví nebo dar
Nepeněžní bezúplatné plnění	Nepeněžní dědictví nebo dar
Leasing	Pronájem s následnou koupí najaté věci
Uživatel	Leasingový nájemce
Vlastník	Pronajímatel
Družstevní podíl	Členská práva a povinnosti k družstvu
Úvěrové finanční nástroje	Úvěry a půjčky
Odpisovatel	Vlastník odpisovaného majetku
Osvojenec	Osvojené dítě

Nový pojem

Výklad

Věc	Movitá i nemovitá
Právo stavby	Právo jiné osoby, než je vlastník pozemku, vlastnit na pozemku stavbu. Pokud má stavba a pozemek stejného vlastníka stává se součástí pozemku.
Závdavek	Závdavkem se potvrzuje uzavření smlouvy a strana, která jej dala, poskytuje jistotu, že dluh splní. Může mít charakter jak zálohy na budoucí plnění tak vratné kauce.
Výprosa	Bezplatné přenechání věci k užívání, aniž se ujedná doba, po kterou se má věc užívat, ani účel, ke kterému se má věc užívat. Kdykoliv lze požadovat vrácení. (Příklad: sousedovi půjčíte kladivo, dokud ho nebudete potřebovat. Jakmile ho ale potřebovat budete ihned vám ho musí vrátit)
Výpůjčka	Bezplatné přenechání zcela konkrétní věci k dočasnému užívání. Vrací se zcela stejná věc (např. auto) po uplynutí sjednané doby (není nárok na dřívější vrácení jako u výprosy)
Zápůjčka	Bezplatné přenechání zastupitelné věci k dočasnému užívání. Vrací se věc stejného druhu (např. peníze) po uplynutí sjednané doby
Nájem	Úplatné přenechání věci k dočasnému užívání (jablka z pronajaté zahrady nejsou vaše, nejezte je)
Pacht	Úplatné přenechání věci k dočasnému užívání s právem na požitky z této věci plynoucí (např. sněžení jablek z propachtované zahrady). Pro dosahování zisku bude tedy vždy nutný pacht, jinak by zisky nebyly vaše. Pro pacht platí v obecné rovině stejné daňové podmínky jako pro nájem (§ 21c/3 ZDP a § 4/4/g ZDPH).